

Danmarks Apotekerforening

Skiltehåndbog

Kontrapunkt / Rev. 5 / 14.05.2018

Indhold

1. INTRODUKTION

Sådan skilter vi	4
------------------	---

2. RETNINGSLINJER

Apotek skilteprogram	6
Skilteprogram	7
Skiltetyper	8
Fokus i skiltningen	9
Lokalplan og skiltemanual	10
Apotekets omgivelser	11
Beplantning	12
Bygningstypologi	13
Apotekets naboer	14
Fjern- og nærkending	15
Wayfinding	16
Skiltenes størrelse	17
Skiltenes placering	18
Sekundær skiltning	19

DAs medlemsskilt	20
Valg af medlemsskilt	21
Respektafstand væghængt	22
Respektafstand udhængt	23
Respektafstand nedhængt	24
Respektafstand løse bogstaver	25

Brug af Apotek-identiteten	26
Apotek-identiteten	27
Logo på facaden	28
Layout	29
Typografi på facaden	30
Megagrafik på facaden	32
Inventar	33

3. TJEKLISTE SKILTEPROCEDURE

Facadeskiltning	35
Trin 1	36
Trin 2	37
Trin 3	38

4. BILAG

Rådgivningspakker - Kontrapunkt	40
Tegningsmateriale	41
Prisliste - Lysiplex	42

5. SKABELONER

Fuldmagt (Word)	44
Info om skilteprogram (PDF)	45
Skiltematrix (PDF)	46
Åbningstidsfolie (Illustrator)	47
Megagrafik (Illustrator)	48
Mindre foliearbejde (Illustrator)	49

1. Introduction

Sådan skiltes vi

Hvem vi er, skal gerne afspejles i det ydre, og i alle henseender bør det være målet, at apoteket i sin facade og skiltning fremstår som et seriøst og kvalitetsbevidst foretagende. Derfor skiltes vi enkelt og tydeligt og med respekt for konteksten.

Med ordet kontekst menes både den bygning, hvori apoteket ligger, ligesom det kan omhandle den kontekst, bygningen ligger i - altså det omkringliggende byrum og naboer såvel som adgangsforhold og trafikflow.

For at opnå den bedste effekt er der en række parametre, man skal tage højde for, når man skiltes sit apoteks facader. Dem vil du blive introduceret for i denne skiltehandbog, der indeholder en række retningslinjer og tjekliste til proceduren omkring skiltning.

Der er desuden henvisninger til DAs Retningslinjer for visuel identitet. Disse består af regler for brug af de visuelle elementer i identitetsprogrammet, som altid skal overholdes.

God fornøjelse med skiltning af dit apotek.

2. Retningslinjer

Apotek skilteprogram

Skilteprogram

Målsætningen i udarbejdelsen af Danmarks Apotekerforenings (herefter DA) skilteprogram var oprindeligt at skabe en entydig visuel sammenhæng mellem apotekerne i hele landet og samtidig respektere de enkelte bygningers karaktertræk.

I dag er skilteprogrammet udbredt i hele landet og således blevet velkendte elementer, der markerer apoteksfunktionen i bybilledet. Skiltedesignet er med årene blevet et respekteret symbol og garantistempel på apotekernes indhold samt den faglige ekspertise.

Skilteprogrammet indeholder en række forskellige skilte i varierende typer, størrelser og funktioner, der kan kombineres på forskellige måder og dermed tilpasses konteksten og det enkelte apoteks behov. Denne fleksibilitet sikrer, at alle apoteker kan være med.

Skiltetyper

DAs skilteprogram indeholder forskellige skilteelementer, der er enten væghængte som skiltebrikker eller løse bogstaver, udhængte, nedhængte eller fritstående.

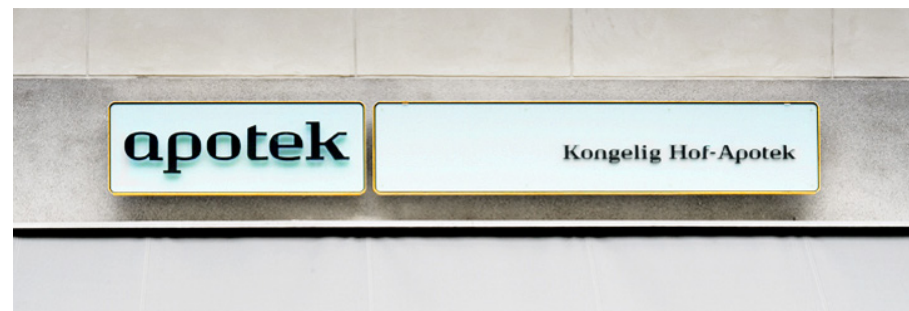
Disse fire skiltetyper kan have det samme indhold, men de kommunikerer på forskellige måder.

Derudover findes der reklamedisplay og cykelstativ samt forskellige folier i form af åbnings-tidsfolier, mindre foliearbejder (tekster, logo), folieafdækning og megagrafik.

Ligger dit apotek eksempelvis indvendigt i et center, og har du kun mulighed for at skilte på et glasparti, findes også udlyste akrylbogstaver monteret på en aluminiumsbakke, der skjuler ledningsførsel og sikrer synlighed af apoteket indendørs.

Se matrix over samtlige skiltetyper med navngivning og mål.

Væghængte

Primær skiltetype der sidder plant på facaden og således kun opleves forfra. Bruges typisk bekræftende og fx til at markere indgangsparti.

Udhængte / Nedhængte

Supplerende skiltetype der sidder vinkelret på facaden og opleves fra to sider. Bruges til at lede vej og tydeliggøre apoteket i bybilledet.

Fritstående

Supplerende skiltetype der kan anvendes, når apoteket har en tilbagetrukket beliggenhed. Opleves afhængigt af placeringen fra alle sider.

Folier

Folier anvendes som sekundær skiltning eller som afskærmende, grafisk dekoration i apotekets vinduespartier.

Fokus i skiltningen

Uanset antallet af facader, mængden af funktioner eller graden af skiltning og reklamer i omgivelserne, bør man altid være fokuseret i sin skiltning.

Apotekets indgangsparti- og facade vil næsten altid være det vigtigste at markere, og dette tydeliggøres ved at skrue lidt ned for skiltningen de sekundære steder.

Det er fint at have skilte på alle relevante facader, men undgå at udvande skiltningen med gentagelser, overdimensionering og irrelevant information.

Lokalplan og skiltemanual

Det kan betale sig fra start at undersøge, om der foreligger en lokalplan eller skiltemanual hos enten kommunen eller udlejer, da en sådan kan have indflydelse på ens muligheder for skiltning.

Såfremt man ikke kan få den ønskede skiltning til at passe med de pågældende retningslinjer, er der altid mulighed for at søge om dispensation. Vær dog opmærksom på, at det kan blive en lang proces, der ender med et afslag.

Her ses et eksempel på udlejers skiltemanual, som kan være ganske specifik.

Lyngby station

Skiltvejledning

Generelt om skiltning på Lyngby station

Det er hensigten at skiltebånd og hængeskilte i arkaden på Lyngby station har et ensartet udtryk. Det ensartede udtryk sikres ved at skilte fra glaspartier og ud mod vej udføres i samme højder, materialer og produktionsprincipper.

Det er ligeledes hensigten at butikkerne bidrager til livet og lyset i arkaden. Derfor er der opstillet krav til hvordan der kan folieres på arkadens glaspartier.

Skiltebånd mod forplads og hængeskilte i arkade

Skiltebånd og hængeskilte udføres i lakeret alu-plade med lejersens firmanavn og/eller bomærke udsåret i pladen. Bag alu-pladen etableres en opaliseret akrylplade der kan folieres i virksomhedens farver. Skiltet oplyses bagfra, Type A. Lejeren kan frit vælge typografi, bomærke og farver.

Placeringen af firmanavn eller bomærke i skiltebåndet, udføres fra første hele plade inden for lejemålet med en passende afstand til kanten, se illustration II. Margener og maksimale bogstavhøjder fremgår af tegning A(1)5.110.

Der opstilles et hængeskilt ud for hvert lejemål som placeres i center for indgangsdøren.

Skilt med korona effekt

Som en variant til den synlige akrylplade bag den lakerede alu-plade, er det ligeledes muligt at udføre en tykkere akryl der fortsætter ud over alu-pladens spejl. På fronten af denne akryl monteres de laserskårne alu-bogstaver tilbage på akrylen, Type B. Alu-bogstaverne kan lakeres i virksomhedens farver.

Folie på glaspartier mod forplads

Der kan opsættes folie på op til 20% af lejersens samlede glasareal, samt den folie der fører til nærmeste sprosse. Undtaget herfor, er dagligvarebutikker der kan opsætte folie på 50% af glasarealet, samt den folie der fører til nærmeste sprosse. Ved fulddækkende foliebaner skal der folieres i hele glasfelter, både horisontalt og vertikalt fra sprosse til sprosse. se illustration I og III. Føljen monteres på indvendig side af glasset. Føljen kan udføres i farve og med bomærke efter lejersens ønske.

Folie på glaspartier mod perronside

Folie mod perron skal udføres i neutral gråtoner, med en blyindgang på min. 30%. Føljen udføres på hele glasarealer fra sprosse til sprosse. Føljen må ikke indeholde daglige tilbud eller anden form for annoncering. Føljen kan indeholde lejersens logo og bomærke.

Facader mod perronside

Beslutning om farvesætning, at ophænge og opstille reklamer, information til passagererne i form af skilte, plakater, montører og lignende, samt at ophænge og opstille diverse stationsoplysning i form af afbudscurver, billetautomater, servicevægge, terminaler og lignende på facade mod perronsiden er alene et anliggende som DSB/Blåmandmark beslutter.

Produktionsmateriale

Ved produktion af nye plader og skilte henvises der til målprincipperne på tegning A(1)5.110, og As build' tegningsmaterialet fra den udførende entreprenør.

Sprøgnsmål vedr. tegningsmaterialet kan rettes til arkitekten. Øvrige spørgsmål ifm. produktion, rettes til skilteproducenten.

Arkitekt

Gottlieb Paludan architects
København Brygge 30
1360 København V
Tlf. 4171 8200

Eksempel på skilteproducenter

Laserskæring af alu-plader
Bestans Signs A/S
Dalager 14
2665 Brøndby
Tlf. 3634 2000

Folie
Nielsen & Kromann A/S
Halsundvej 15
2610 Rødovre
Tlf. 3323 2400

Illustration I

Illustration II

Lejemål 1

Lejemål 2

Lejemål 3

Butik over flere moduler og lange navne

Butik

Butikken

FOLIEBOSTAVEN

Føljen må maksimalt udgøre 20% af lejemålet, udført på hele glasfelter. Dog max. 50% For dagligvarebutikker

2013 - Side 1 af 2

Tegning A(1)5.110 - IKKE I MÅL

Opstalt i skiltebånd

Opstalt af hængeskilt

Side af hængeskilt

Længdesnit i hængeskilt

Snit i hængeskilt

Plan af hængeskilt

2013 - Side 2 af 2

Apotekets omgivelser

Når du skal til at skilte dit apotek, giver det god mening først at tage et kig på apotekets omgivelser.

Ligger apoteket i en gammel bymidte eller i et nyopført butiksområde? Er det andre skilte bygninger eller rolig natur, der tegner baggrunds billedet for apoteket? Eller oplever man måske aldrig dit apoteks facade lige på, fordi det ligger i en snæver gade?

Som du kan se i eksemplerne, har omgivelserne stor indflydelse på hvilken type skiltning, der passer bedst til lige præcis dit apotek.

Fritliggende

Her er ofte en god synlighed, men flere facader at skilte. Sørg for at skilte i retning af de forskellige ankomstveje til apoteket.

Indeklemmt

Facaden opleves sjældent lige på, men i forlængelse af en gade. Her er der typisk brug for at skilte vinkelret på facaden med et udhængsskilt.

Tilbagetrukket

Dit apotek ligger måske tilbagetrukket fra vejen? I sådan et tilfælde kræves typisk en ekstra markør i form af fx en pylon i gågaden.

Indendørs

Apoteket ligger i et buticenter, hvor der typisk er en skilte manual. Skilte til fjernkendning på fælles ydre facade eller pylon kan være en mulighed.

Beplantning

Selvom det måske ikke er første indskydelse, når man skal til at skilte sit apotek, er det meget relevant at være opmærksom på eventuel beplantning på eller foran apoteket.

Står der eksempelvis et stort træ foran apotekets facade, er skiltet måske synligt om vinteren, mens situationen kan være en helt anden, når træets blade atter springer ud.

Det samme kan gøre sig gældende for eventuelle klatreplanter på facaden, som man skal være opmærksom på at holde nede omkring skiltningen.

Facade vinter

Tidligere har et apotek-skilt været placeret på facaden bag træerne. Dette skilt forsvinder fuldstændigt, når bladene springer ud.

Facade sommer

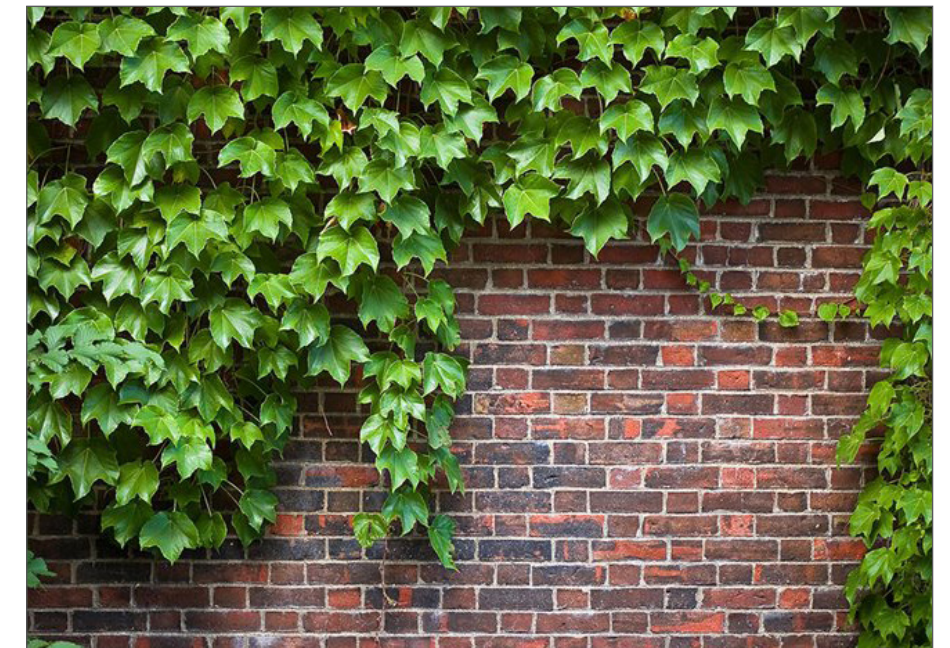
En ny skiltning er nu placeret, hvor der er fuldt indkig på facaden uanset årstid.

Prydplanter

Krukker med prydplanter eller mindre træer kan bruges som supplerende markering af indgangspartiet og samtidig have en dekorativ værdi.

Klatreplanter

Sørg for at beskære eventuelle klatreplanter, så skiltene tydeligt kan ses ligepå og fra siden.

Bygningstypologi

I hvilke fysiske rammer ligger dit apotek?

Er der tale om en fredet bygning med særlig ornamentik? Ligger apoteket i et lavloftet teglbyggeri fra halvfjerdserne eller måske inde i et storcenter med udelukkende glasfacader mod et indre torv?

Bygningstypologien har indflydelse på valg af skiltelementer, for det varierer, hvordan forskellige materialer og farver passer ind.

Her ses fire eksempler på, hvordan skiltningen vil variere i type og materiale alt efter bygningstypologi.

Fredet bygning

Til den fredede bygning i Sorø er valgt løse, guldbelagte bogstaver, der er tilladt af lokalplanen. Det gamle udhængsskilt er bevaret.

Hus af tegl

Til den røde teglfacade i Holstebro er valgt løse, hvide bogstaver, der fremtræder tydeligst på de røde tegl. Suppleret af udhængsskilt mod gågaden.

Byggeri i større skala

I Hellerup er der valgt store, hvide, udlyste bogstaver for at opnå den tydeligste læsbarhed på afstand af den mørke, perforerede facade.

Facader i glas

I Vanløse er udlyste akrylbogstaver på en grå aluminiumsbakke monteret på sprosserne på den indvendige glasfacade.

Apotekets naboer

Hvilke naboer har dit apotek, og hvordan skil-
ter de deres facader?

Det kan være nødvendigt at adskille sig, hvis
man ligger side om side med mange andre bu-
tikker, men husk at det ofte er mere effektivt
at holde sin skiltning enkel og tydelig end at
forsøge at overdøve naboerne.

Det er ligeledes vigtigt at tage hensyn i sin
skiltning. Har naboen i forvejen et udhængs-
skilt, der er placeret tæt på naboskellet, så
undgå at placere dit eget så det skygger for
naboens.

Fjern- og nærkending

Hvordan opleves dit apotek udefra?

Ses facaderne på lang afstand, eller er det først muligt at se apoteket i umiddelbar nærhed?

Behovet for størrelse og placering af skilte varierer mellem fjern- og nærkending, og det samme gælder informationsbehovet.

Tænk over hvordan du kan dosere informationen i de rigtige portioner og mængder.

Fjernkending / To eksempler

Apoteket i Waterfront Shopping har foruden den primære skiltning suppleret med et stort facadeskilt på den fælles skiltefrise på bygningen.

I Esbjerg har apoteket kun en indvendig facade, men har derimod fået lov til at montere logobrik og navn i store typer på den fælles facade.

Nærkending / To eksempler

Apotek skiltes stort og tydeligt og ses på afstand, men selve navnet Trekroner Apotek læses først tydeligt i umiddelbar nærhed.

I en smal centergang med butikker på striben har udhængsskiltet en væsentlig funktion. Skilte med lys tydeliggør ligeledes apoteket.

Wayfinding

For at vælge de rette skiltelementer skal apotekets behov først afdækkes.

Der findes nemlig forskellige skiltetyper til forskellige formål. Nogle skilte viser vej, andre skilte bekræfter og identificerer, mens andre atter informerer.

En velovervejet kombination af de forskellige skiltetyper vil bedst muligt lede vej til og synliggøre apoteket i bybilledet.

Skilte til vejvisning

Skilte der leder vejen til apoteket eller markerer det på afstand. Det kan være et højt placeret skilt til fjernkending eller en pylon på et butikstov.

Skilte til bekræftelse

Skilte der bekræfter målet. Det kan være et udhængsskilt eller en logobrik placeret tydeligt på facaden.

Skilte til identifikation

Skilte der uddyber præcist hvilket apotek, man er ved. Fx en navnebrik eller navnet i løse bogstaver typisk placeret i umiddelbar nærhed til indgangen.

Skilte til orientering

Typisk folier eller løse bogstaver i akryl, der informerer om åbningstider eller sekundære funktioner.

Skiltenes størrelse

Skiltenes størrelse afhænger overordnet af læsbarhed og kontekst.

Skal skiltet kunne aflæses langt fra, er størrelsen på bogstavtyperne naturligvis relevant for læsbarheden. Men det behøver ikke at betyde jo større des bedre.

Når skiltenes størrelse forholder sig til arkitekturens dimensionering og proportionering, som for eksempel bredden af et vindue eller højden af en frise, opnås et mere harmonisk udtryk.

Tag et kig på dit apoteks facader – på hvilken afstand er de synlige i gadebilledet? Er der nogle oplagte steder på facaden at placere skiltene, og er der noget på facaden, der kunne have betydning for størrelsen af skiltet?

Do's / læsbarhed

Skiltets begrænsede mængde af information og størrelsen på bogstavstyperne gør skiltet tydeligt og læsbart på afstand.

Don'ts / læsbarhed

Samme facade som ovenfor – selvom skiltet arealmæssigt er lige så stort som ovenfor, er læsbarheden stærkt forringet pga. de små typer.

Do's / kontekst

Skiltet forholder sig til bygningens linjer og proportioner, og får det derved til at fremtræde harmonisk på facaden.

Don'ts / kontekst

Skiltet forholder sig hverken størrelses- eller placeringsmæssigt til facadens proportioner og linjer og efterlader derfor et rodet udtryk.

Skiltenes placering

Skiltenes placering bestemmes dels af funktionen og dels af konteksten.

Et skilt til fjernkending opleves på afstand og placeres derfor højt på facaden. Et navneskilt vil typisk markere indgangen og sidde herover. Et udhængsskilt skal fange folks opmærksomhed og placeres synligt mod gaden.

Skiltenes placering finjusteres efter arkitektoniske linjer i facaden. Skiltene vil opleves mere harmonisk på facaden, når de flugter med tydelige linjer som kanten af et vindue, delingen mellem to facadeplader eller ved et materialeskifte.

Skiltene bør så vidt muligt placeres uden for forbipasserendes rækkevidde. Skilteelementer af samme type eksempelvis en logobrik, en navnebrik og et udhængsskilt, placeres i samme højde for at skabe gennemgående linjer på facaden.

Eksempel 1 / udhængsskilt

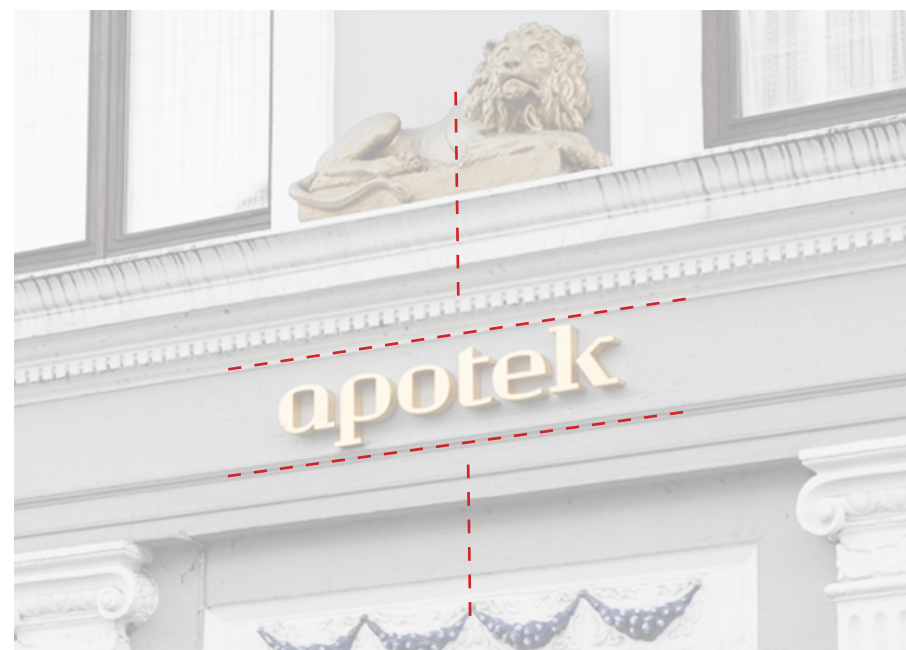
Et udhængsskilt markerer en indeklemt facade, der ellers først ville komme til syne på nært hold. Placer det så vidt muligt med afstand til plane skilte.

Eksempel 2 / logo- og navnebrik

Et navneskilt er et godt element til at markere indgangspartiet. Her vil det samtidig være mest oplagt at placere apotekets åbningstider.

Finjustering

Skiltet er placeret i overensstemmelse med vigtige bygningsdetaljer, hvilket får skiltet til at opleves naturligt og harmonisk på facaden.

Minimumshøjde

Skiltene bør placeres i en minimumshøjde af 2500 mm over terrænen for at være tydelige i gadebilledet og undgå hærværk.

Sekundær skiltning

Er der behov for at skilte til sekundære funktioner - altså ud over apotekets funktion, navn og åbningstider?

I nogle tilfælde vil der være sekundære funktioner som for eksempel en medicinudleveringsautomat eller en indgang til gangbæsværede, som kræver en permanent løsning. Der kan også være behov for i perioder at skilte med reklamer og kampagner, men undgå at de vigtigste budskaber drukner i et overflod af informationer.

Begræns og vær selektiv i forhold til midlertidige reklamer og kampagner. Dine budskaber trænger bedst ind hos dine kunder, hvis der ikke er for mange, og informationsniveauet er holdt kort og klart.

Do's / permanent sekundær skiltning

Skilt enkelt! Typisk kan det klares med folie eller løse akrylbogstaver. Fx medicinudleveringsautomat.

Do's / midlertidig reklame og kampagne

Enkel og relevant kampagne der ikke kommer i karambolage med den primære og permanente skiltning.

Don'ts / permanent sekundær skiltning

Skiltning for medarbejdere - er det nødvendigt? Skilt for kunder.

Don'ts / midlertidig reklame og kampagne

Facade indhyldet i reklamefolie forstyrrer skiltningen og virker anmasende.

DAs medlemsskilt

Valg af medlemsskilt

Alle apoteksenheder i DA får en logobrik til låns ved tilmelding til visuel identitet.

Logobrikken leveres i tre forskellige størrelser og enten som væghængt, udhængt eller nedhængt skilt afhængigt af det enkelte apoteks behov. For valg af rette type og størrelse henvises til de foregående afsnit i denne skiltehåndbog samt de følgende sider omkring respekt afstand.

For at opnå den mest optimale effekt med medlemsskiltet og undgå, at det kommer i karambolage med andre skilte eller facadeelementer, er der på de følgende sider angivet minimum respekt afstande for hver enkelt type medlemsskilt.

Væghængt

Væghængt logobrik placeres højt og tydeligt på facaden med respekt afstand til andre skiltelementer.

Nedhængt

Nedhængt logobrik vælges, når ikke der er mulighed for at montere direkte på facaden. Logobrikken placeres enten som dobbeltsidet vinkelret på facaden eller som enkeltsidet parallelt med facaden.

Udhængt

Udhængt logobrik placeres højt og tydeligt på facaden, så fuld effekt med visning fra to sider opnås.

Særløsning: Løse bogstaver

apotek skrevet i løse bogstaver vælges, såfremt det kan dokumenteres, at det ikke er tilladt at anvende logobrikker på facaden.

Respektafstand

Væghængt

I forhold til anden skiltning

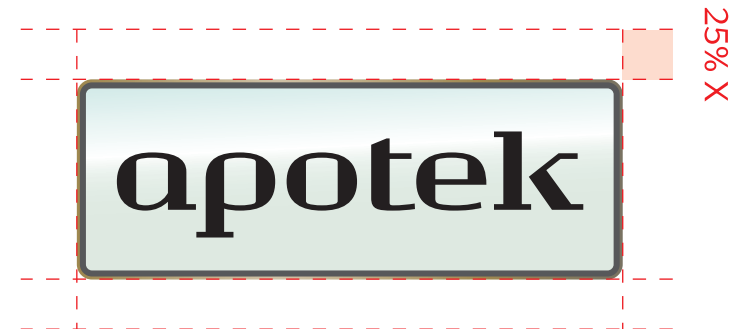
Logobrik placeres med min. X respektafstand til andre skilte.

I forhold til vertikale facadelinjer

Fx til hjørne af bygning, naboskel, materialeskifte el. lign.

I forhold til horisontale facadelinjer

Fx til materialeskifte, vindue, dør el. lign.

I forhold til skilteprogram

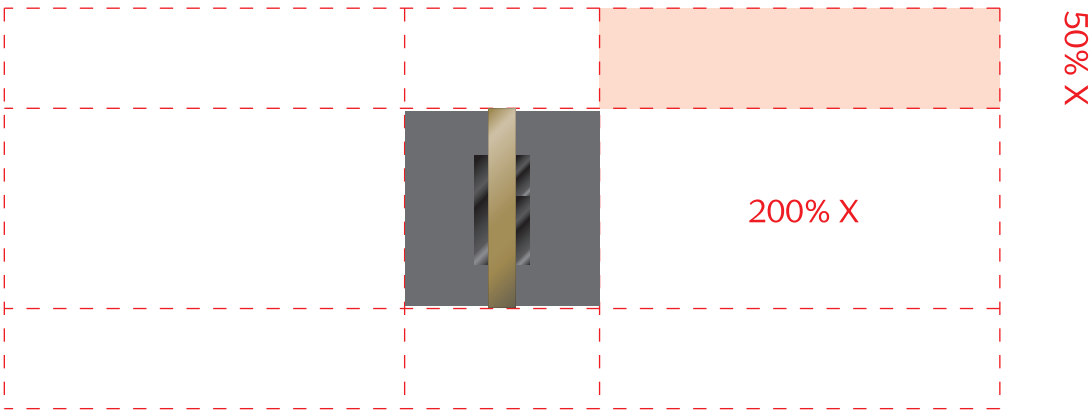

Logobrik overholder samme respektafstande som ovenstående eksempler.
Undtagelsesvist sammenstilles logobrik og navnebrik, da de anvendes sammen.

Respektafstand

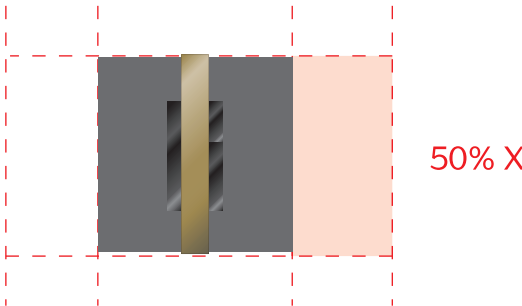
Udhængt

I forhold til anden skiltning

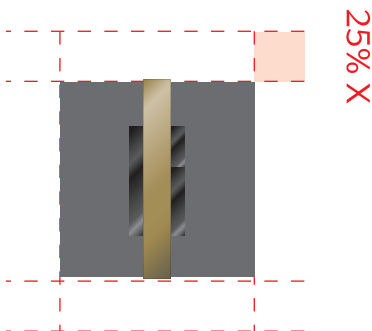
Udhængt logobrik placeres med min. 200% X respektafstand til andre skilte. Vær opmærksom på at udhængsskiltet ofte vil skygge for andre skilte (fra den ene side), hvis ikke man har nok afstand imellem skiltene.

I forhold til vertikale facadelinjer

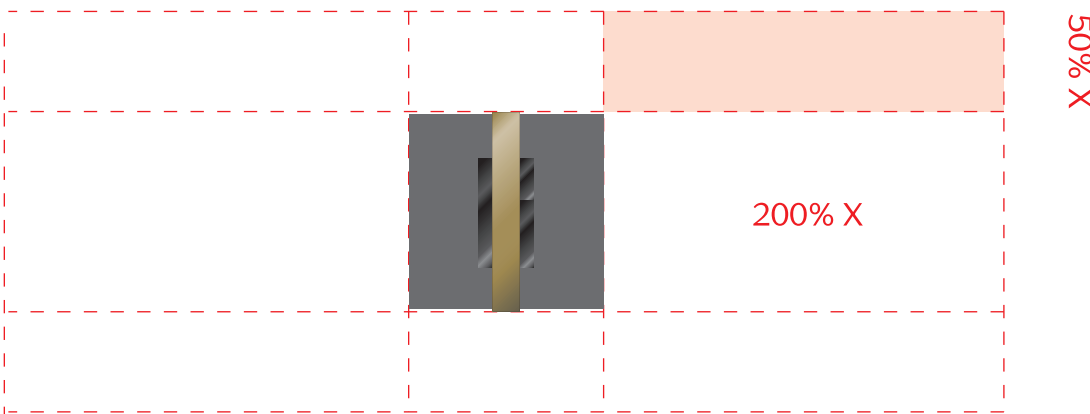
Fx til hjørne af bygning, naboskel, materialeskifte el. lign.

I forhold til horisontale facadelinjer

Fx til materialeskifte, vindue, dør el. lign.

I forhold til skilteprogram

Logobrik overholder samme respektafstande som ovenstående eksempler.

Respektafstand

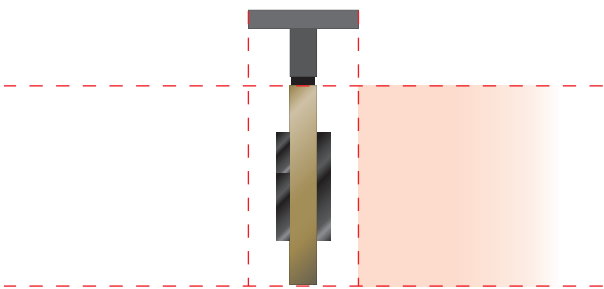
Nedhængt

I forhold til anden skiltning og facade

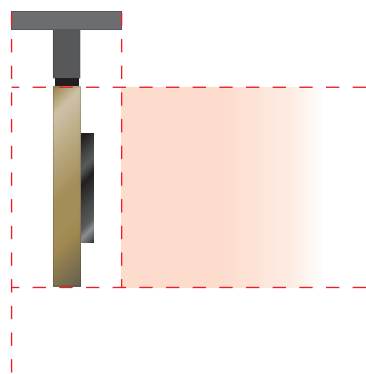
Nedhængt logobrik placeres med min. X respektafstand til andre skilte eller facaden. Bemærk at det nedhængte skilt kan skygge for andre skilte (fra den ene side), hvis det monteres for tæt på facaden.

Dobbeltsidet nedhængt logobrik

Den nedhængte logobrik skal have frit udsyn fortil eller på begge sider, såfremt den er dobbeltsidet. Undgå derfor andre nedhængte skilte eller øvrige elementer i umiddelbar nærhed.

Enkeltsidet nedhængt logobrik

Hvis den nedhængte logobrik er enkeltsidet og monteres parallelt på facaden, placeres den så tæt på facaden som muligt.

I forhold til skilteprogram

Den nedhængte logobrik vil typisk ikke blive placeret tæt på andre skilte, men ved undtagelser holdes min. 50% X respektafstand.

Respektafstand

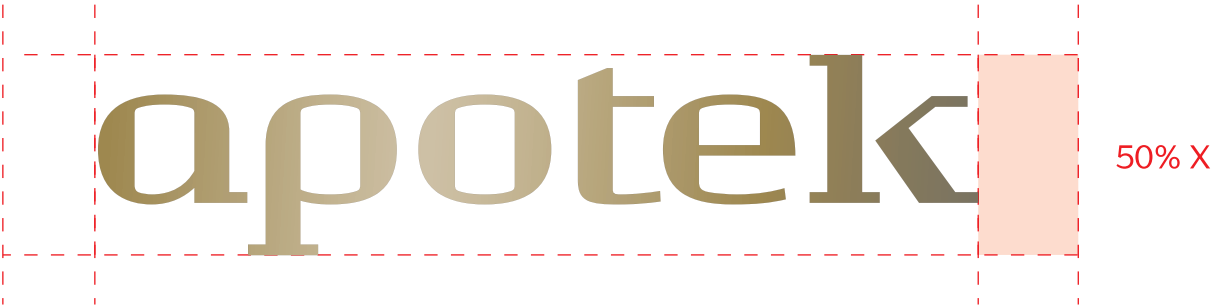
Løse bogstaver

I forhold til anden skiltning

Løse bogstaver placeres med min. X respektafstand til andre skilte.

I forhold til vertikale facadelinjer

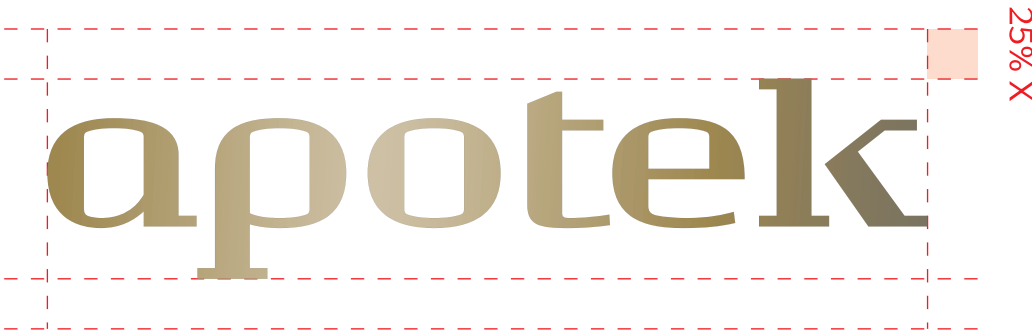
Fx til hjørne af bygning, naboskel, materialeskifte el. lign.

I forhold til skilteprogram

Løse bogstaver overholder samme respektafstande som øvrige eksempler.

I forhold til horisontale facadelinjer

Fx til materialeskifte, vindue, dør el. lign.

Brug af apotek-identiteten til skiltning

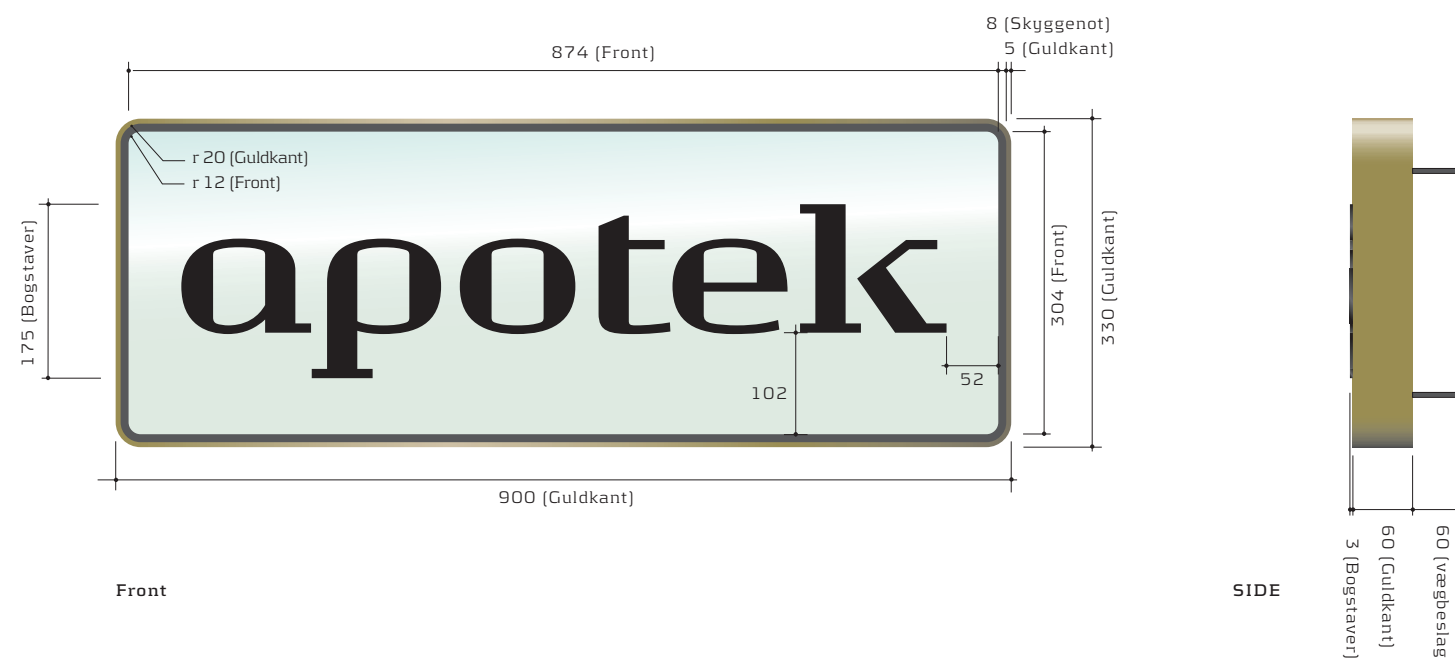
Apotek-identiteten

Det er tilladt selv at stå for produktionen af apotek-skiltene til sit apoteks facader, såfremt man følger de præcise arbejdstegninger og materialebeskrivelser for apotek-skiltene. Dette skal overholdes for at undgå, at designet kompromitteres.

Derudover må apotek-logoet og skriften Pharma anvendes til udarbejdelse af skilte i 2D – dvs. folier, serigrafi og andre ikke-rumlige fremstillingsmetoder, så længe at DAs generelle designretningslinjer overholdes.

Det er på intet tidspunkt tilladt at benytte skriften Pharma samt logoet eller dele heraf til udarbejdelse af skilte i 3D / rumlige skilte. Såfremt der foreligger særlige krav til skiltning af det enkelte apotek, kan der søges om dispensation for udvikling af skilte i 3D hos DA.

Foruden de generelle retningslinjer er der en række forhold, man skal overholde, når designelementerne anvendes på facaden. Dem vil du blive introduceret for på de følgende sider.

Logo på facaden

Hvis der af særlige omstændigheder ikke er mulighed for opsætning af logobrik, kan man opsætte logo i 2D på facaden.

Logoet skal som udgangspunkt altid stå i sorte bogstaver og sort ramme på hvid baggrund. Opsættes logoet på en lys, ensartet facade, kan logoet stå udelukkende i sorte bogstaver og sort ramme, uden hvid baggrund (altså med gennemsigtig flade). Logoet kan undtagelsesvis stå i negativ (hvide bogstaver og hvid ramme på sort baggrund), hvis det optræder på en sort baggrund, fx på en fællespylon på et butikstov eller på en frise i en butiksarkade. Opsættes logoet på en mørk, ensartet facade, kan det ligeledes stå i udelukkende hvide bogstaver og hvid ramme uden sort baggrund.

Det er ikke tilladt at dissekere logoet og anvende bogstaverne uden ramme eller tilføje tekst i rammen.

Logo / primært

På lys baggrund / primært m. gennemsigtig flade

På mørk baggrund / negativ m. gennemsigtig flade

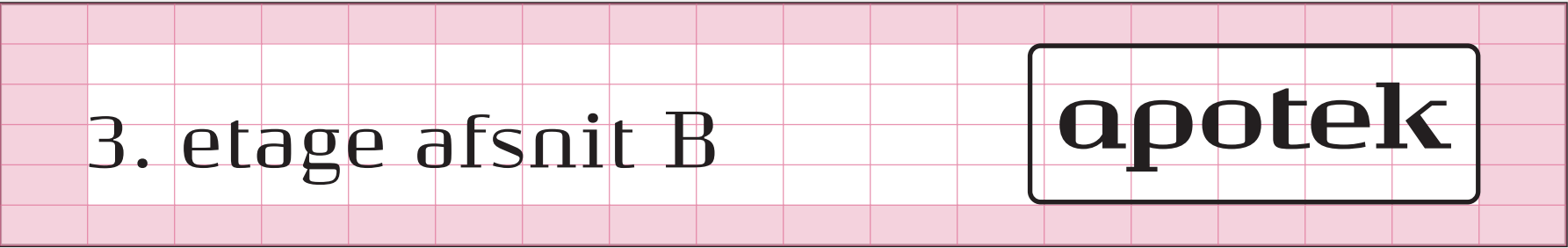
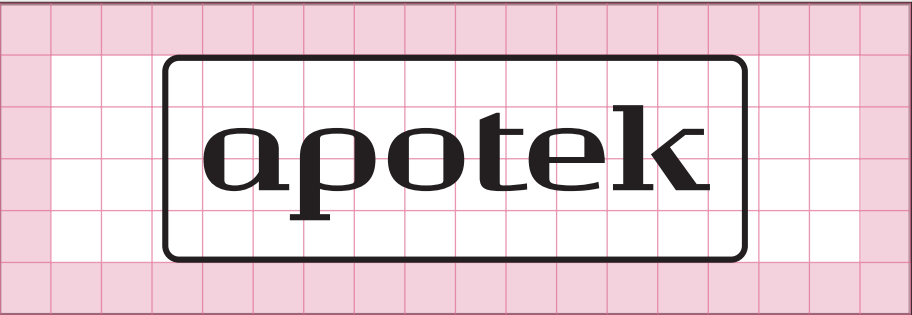

På glas / negativ m. gennemsigtig flade

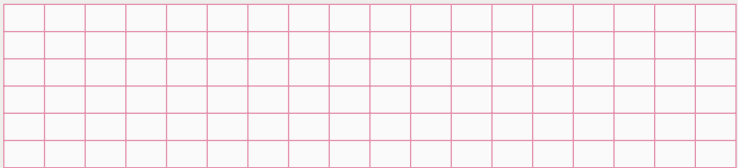
Layout

EKSEMPLER

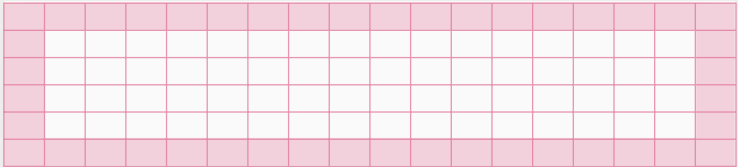
RETNINGSLINIER

Skiltefladen inddeles i et grid bestående af 18 vertikale felter og 6 horizontale.

GRID: 18 X 6

Margin defineres som den yderste række felter.

MARGIN

Logoet placeres inden for margin efter kontekst, fortrinsvis centeret eller højrestillet, så det spænder ud med mellem to marginer.

Tekst og logo sættes altid i sort på hvid baggrund.

Undtagelser:
I graveringer kan tekst og rammer sættes i sort eller hvid uden baggrundsfarve.
På gennemsigtige flader kan logoet sættes i hvid uden baggrund.

Typografi på facaden

Når man anvender Pharma-skriften på sit apoteks facader, skal man overholde følgende:

Do's:

- Pharma skal sættes i vægten bold, når den anvendes på facaden.
- Pharma skal minimum stå i 34 pt med linjeafstand 44 og spatiering 25 på facaden.
- Pharma skal stå i sort eller hvid.
- Forsøg så vidt muligt at holde formidlingen enkel, kort og klar på facaden.

Do's

Pharma Bold

- Pharma Body
- Pharma Regular
- ✓ **Pharma Bold**
- Pharma Black

Layout 1:1

Pharma skal stå
i minimum **34 pt**
med **linjeafstand**
44 og **spatiering**
25 på facaden.

Farvesætning

Pharma in black

Pharma in white

Klar kommunikation

Apotek

eller

apotek

Typografi på facaden

Når man anvender Pharma-skriften på sit apoteks facader, skal man overholde følgende:

Don'ts:

- Pharma må ikke anvendes sammen med andre skrifttyper på facaden.
- Pharma må ikke skrives i udelukkende versaler på facaden.
- Pharma må ikke stå i kursiv på facaden.
- Pharma må ikke anvendes til grafisk dekoration på facaden, foruden i det allerede udviklede element megagrafik.

Don'ts

Pharma og andre skrifttyper

**Pharma må
ikke blandes
med andre
skrifttyper**

Pharma i VERSALER

**PHARMA
MÅ IKKE
UDELUKKENDE
SKRIVES I
VERSALER**

Pharma i *kursiv*

*Pharma må ikke
skrives i kursiv på
facaden*

Pharma som grafisk dekoration

apotekapotekapotek
apotekapotekapotek
apotekapotekapotek
apotekapotekapotek
apotekapotekapotek
apotekapotekapotek
apotekapotekapotek
apotekapotekapotek

Megagrafik på facaden

Foruden tekst og logo kan man opsætte større vinduesfolier på sin facade. I apotek-skilteprogrammet er der udviklet en såkaldt megagrafik.

Megagrafikken anvendes til dekoration og/eller afdækning af vinduer eller dele af vinduer, hvor indkig ønskes begrænset. Megagrafikken kan suppleres med en fuldt dækkende translucent afdækningsfolie så indkig helt forhindres.

Megagrafikken består af selvklæbende folie skåret ud, så der fremkommer et mønster af vandrette striber, hvori der kan være udsparet apotek-logo. Størrelsen på vinduesfolier og udsparinger varierer fra sted til sted, men dimensionen på mønstret er fast. Linjerne i mønstret er vandrette, lige og i et stykke fra kant til kant af vindue, medmindre det er brudt af udsparinger. Logoet er i forhold til striberne skalerbart, men skal så vidt muligt altid stå som fuldt logo (apotek) eller beskåret til a eller apo. Undgå at beskære til pot, tek eller lignende.

Megagrafikken skal så vidt muligt altid monteres indvendigt for at opnå det flotteste og mest holdbare resultat over tid. Husk at etablere adgang til samt at rengøre vinduerne før montage.

Don'ts

Det er ikke tilladt at skalere stribernes tykkelse eller mellemrum. Det er udelukkende tilladt at skalere dem i længden, så det passer til vinduet.

Det er ikke tilladt at skalere "apotek" til "pot", "tek" el. lign. Det er tilladt at skalere apotek i top/bund, så det stadig kan læses, samt til "apo" og "a".

Inventar

Ønsker man at anvende apoteks-identiteten i sit apoteks inventar, henvises til de generelle retningslinjer for anvendelse af identiteten. DAs retningslinjer ([link](#)).

Herudover er det ikke tilladt at anvende hverken logo (eller dele af) eller Pharma-skriften til udformning af tredimensionelle elementer i sit inventar – hverken til funktionelle eller dekorative elementer.

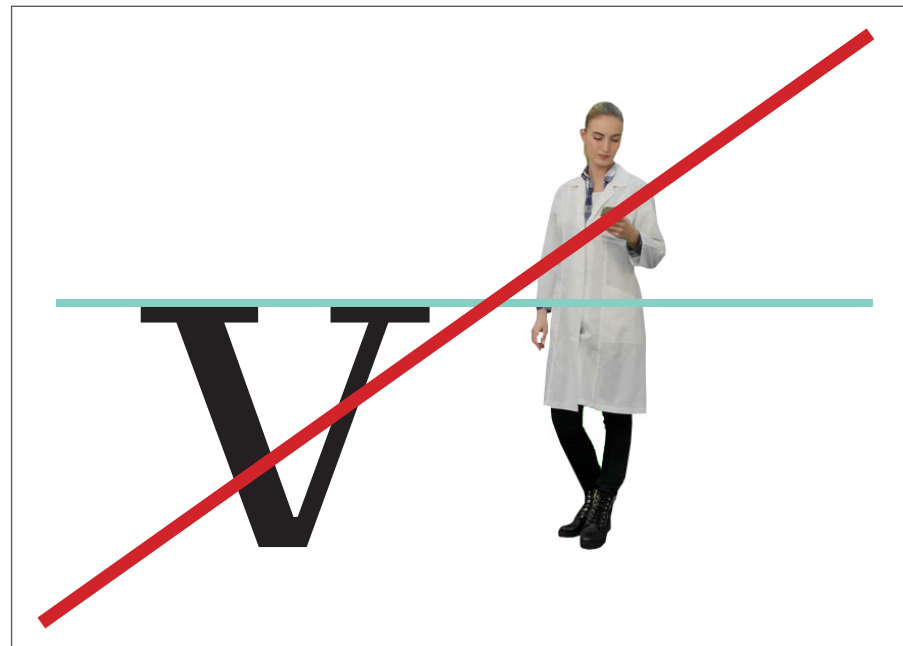
Det er tilladt at anvende megagrafik indvendigt, såfremt man har behov for at afdække en indvendig glasvæg og ønsker at gøre det med et grafisk element.

Do's

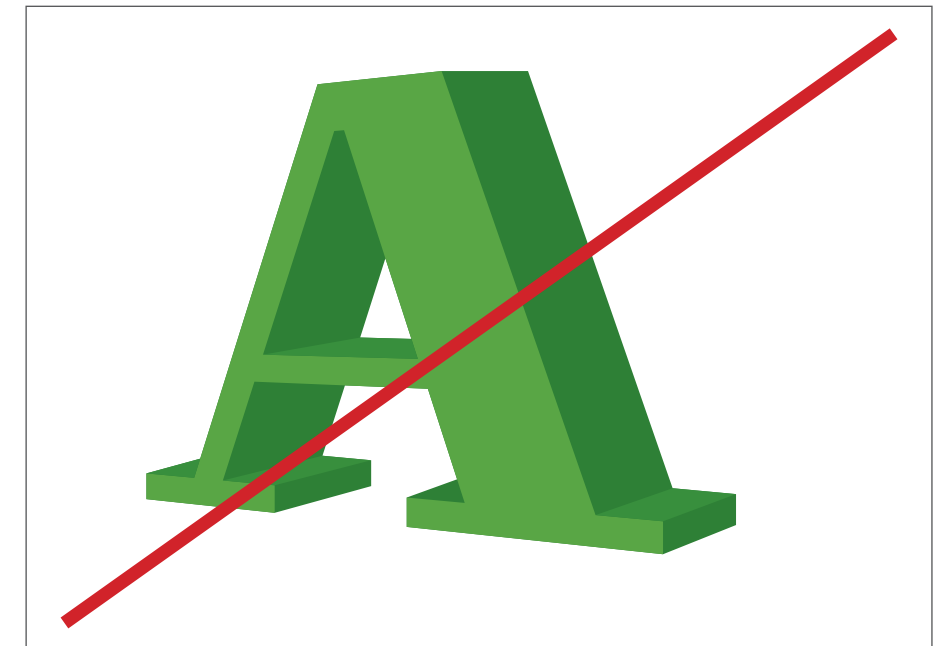
Megagrafik på indvendig glasvæg til afskærmning af bagområder er tilladt.

Don'ts

Det er ikke tilladt at udvikle møbler eller andre rumlige elementer på baggrund af apoteks-identiteten.

Don'ts

Det er ikke tilladt at udvikle dekorative, rumlige elementer på baggrund af apoteks-identiteten.

Tjekliste skilteprocedure

Facadeskiltning

Der findes tre måder at skilte sin apoteksenhed på, som også kan kombineres indbyrdes:

A. DAs skilteprogram som indeholder et væld af skiltetyper og variationer, der er udviklet mhp. optimal brand- og opmærksomhedskommunikation. Hvis du ønsker at benytte DAs skilteprogram, anbefaler vi, at du køber en af Kontrapunkts rådgivningspakker (se bilag).

B. DAs medlemsskilt. Alle apoteksenheder i DA får ved tilmelding en logobrik til låns, som leveres i tre forskellige størrelser - 330, 440 og 550. Logobrikken leveres desuden som væghængt, udhængt og nedhængt. Hvis det ikke er muligt at anvende logobrikken, fx pga. bygningens karakter eller udlejers eller myndigheders regulativer, findes der - mod fremvisning af dokumentation for afslag - et alternativt logoskilt i løse bogstaver. Som apoteker er det dit ansvar at gennemføre skilteproceduren fra valg af den rigtige størrelse af logobrik over myndighedsbehandling og frem til montering af det tildelte medlemsskilt. Brug nedenstående tjekliste.

C. Brug af DAs visuelle identitet - dvs. logo og Pharma i 2D på facader (uden for skilteprogrammet). Her skal du overholde Retningslinjer for DAs identitetsprogram samt retningslinjerne her i skiltehåndbogen.

Skilteproceduren

Underordnet på hvilken måde du vælger at skilte din apoteksenhed, kan en typisk procedure inddeles i tre faser:

1. Udarbejdelse af facadeforslag til brug for myndighedsbehandling
2. Myndighedsgodkendelse
3. Produktion og montering

For alle tre faser gælder, at du kan vælge at benytte en af Danmarks Apotekerforenings foretrukne rådgivere/leverandører eller selv vælge en rådgiver/leverandør.

I det følgende bliver du guidet trin for trin gennem proceduren med valg og opsætning af skiltning.

Trin 1

Udarbejdelse af facadeforslag

Det optimale skilteforslag opfylder tre formål:

1. Beskrivelse af de anvendte skilte på facaden bruges til at indhente fuldmagt hos udlejer og efterfølgende søge om godkendelse hos myndighed.
2. Angivelse af en tydelig stykliste på de enkelte skilteelementer foruden adresse og facadeforhold gør det også til et vigtigt element, når der afgives ordrer hos producenten.
3. Med placeringsbeskrivelsen af skiltene ift. vinduer, indgange og andre facadeelementer udgør skitseforslaget også en anvisningsguide til brug under montage.

Skilteforslaget bør derfor indeholde:

a. opmålte facade(r) enten som tegning eller foto med angivelse af mål på de anvendte skilte samt angivelse af placering af skilteelementerne - se guidelines for valg og placering af skiltelementerne.

b. adresse på enheden samt evt. foto og beskrivelse af de eksisterende facadeforhold såsom materialer, overflader, hvad der bør fjernes m.m.

Trin 2

Godkendelse hos myndigheder

For at kunne opsætte eller udskifte en skilting, skal du indhente godkendelse hos relevante myndigheder. Dvs. kommunen, storcenteret, evt. udlejer eller ejer af bygningen.

Myndighedsmaterialet der skal indsendes består som minimum af:

- Et målsat facadeforslag der beskriver de enkelte skiltes placering på facaden
- En underskrevet fuldmagt fra ejeren af bygningen - [link til fuldmagt](#)
- Information om skiltenes materialer, belysning og miljøhensyn - [link til apoinfo](#)

Materialet indsendes via kommunernes Byg og Miljø-portal <https://www.bygogmiljoe.dk>

Vær opmærksom på at godkendelser hos myndighederne kan være en omstændelig proces, hvor en behandlingstid på flere måneder ikke er usædvanlig. I visse tilfælde vil myndighederne kræve skilteforslaget justeret, og i så fald fremsendes et revideret facadeforslag.

Trin 3

Produktion og montering

Ordreafgivelse

Når skiltningen er godkendt, kan der blive afgivet ordre til producenten. Her angives skiltens placering samt stykliste med de anvendte skilte. Ved bestilling af vinduesfolier er det vigtigt at oplyse, om der er plads til indvendig montering, da folier som udgangspunkt monteres indvendigt for at bibeholde glassets spejling af omgivelserne.

Skilteproduktionstiden er ca. 4-6 uger.

Klargøring af facaden

Det er dig, der er ansvarlig for, at facaden er klargjort til montage af skiltene, inden skilteleverandøren møder op. Ønsker du at få skilteleverandøren til at nedtage eksisterende skilte og renovere facaden, kan du lave en særlig aftale med dem.

Klargøring består af både skilte som skal nedtages, før ny skiltning kan sættes op, at facaden er i en bæredygtig stand samt forberedt i fht. videreførsel af el gennem facaden og tilslutning af strøm og eventuelt tænd/sluk som ikke er indbygget i skiltene.

Montage

Det er producenten, der kontakter apoteket med forventet montage af skiltene.

Vi anbefaler, at du er til stede ved montagen af skiltene og gennemgår det færdige resultat med skilteleverandøren på stedet.

Bilag

Rådgivningspakker Kontrapunkt

[Se bilag her](#)

Tegningsmateriale

[Se bilag her](#)

Består af Tegningshæfte (01.05.18) og SAB (14.05.18)

Prisliste

Lysiplex

[Se bilag her](#)

Skabeloner

Fuldmagt (Word)

[Hent skabelon her](#)

* Til brug ved myndighedsbehandling

Info om skilteprogram (PDF)

[Hent skabelon her](#)

* Til brug ved myndighedsbehandling

Skiltematrix (PDF)

[Hent skabelon her](#)

Åbningstidsfolie (Illustrator)

[Hent skabelon her](#)

Megagrafik (Illustrator)

[Hent skabelon her](#)

Mindre foliearbejde (Illustrator)

[Hent skabelon her](#)

